

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp besluit van de Vlaamse Regering over
investeringssubsidies voor de revalidatieovereenkomsten
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Dit ontwerp van besluit bevat een volledig nieuw kader inzake investeringssubsidies voor de revalidatievoorzieningen in de sector van de geestelijke gezondheidszorg waarvan het erkenningsnummer begint met het nummer 7.72, 7.73 en 7.74.0: psychosociale revalidatievoorzieningen voor volwassenen, verslavingszorgcentra en psychosociale revalidatievoorzieningen voor kinderen en jongeren. De bevoegdheid over die voorzieningen werd n.a.v. de laatste staats hervorming integraal naar de Vlaamse overheid overgedragen.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

- **Beleidsdomein:** Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (WVG).
- **Beleidsveld:** Zorginfrastructuur

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het voorontwerp besluit van de Vlaamse Regering werd principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 28/04/2023.

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het advies van de Raad van State (nr. 73.550/3 van 01/06/2023). De door de Raad van State gevraagde juridisch-technische wijzigingen werden aangebracht in de aanhef en artikel 11. Zie ook verder de toelichting per artikel.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Voorliggend, nieuw subsidiekader betreft de creatie van een afzonderlijk sectorbesluit binnen het kader van de klassieke financieringsprocedure van VIPA, specifiek voor de revalidatieconventies.

Tot de laatste staats hervorming werd een aantal revalidatievoorzieningen voor hun investeringen door het RIZIV gefinancierd. De financiering werd op basis van een analyse van hun werkelijke kosten casusgewijs door het RIZIV ingeschreven in hun revalidatieconventie/overeenkomst. De zogenaamde 'bouwkostennota van het RIZIV' vormde daarbij de leidraad (cf. <http://www.riziv.fgov.be/SiteCollectionDocuments/revalidatieforfait-gebouwenkosten.pdf>). In het systeem dat door de federale overheid werd gehanteerd, ging aandacht naar afstemming met de casus/voorziening die zich aandienende. Daardoor hield de financiering enerzijds wel rekening met de diversiteit op het terrein, maar anderzijds kwam die werkwijze niet de transparantie inzake financiering binnen de sector ten goede.

Voor een aantal revalidatievoorzieningen werd de tussenkomst voor investeringen dan weer forfaitair vastgelegd. Dit is 'historisch' bepaald bij het afsluiten van revalidatieovereenkomsten met het RIZIV.

Het initiële systeem is op basis van reële kosten, de meer recentere dossiers zijn soms op basis van forfaitaire kosten.

In kader van de bouwkostennota werd er ook voorzien in een tussenkomst voor huur, de aankoop van grond en voor de financieringslast. Dat zijn elementen die naar analogie met de andere sectorbesluiten binnen de klassieke VIPA-betoelaging niet opgenomen worden in dit voorstel van investeringsbetoelaging.

De revalidatieconventies die gelokaliseerd zijn in een algemeen, psychiatrisch, universitair of revalidatieziekenhuis maken gebruik van de infrastructuur van het ziekenhuis. De infrastructuurbetoelaging van de ziekenhuizen wordt geregeld door een ander subsidiekader (cf. [Besluit van de Vlaamse Regering houdende de procedureregels voor de subsidiëring van infrastructuur van ziekenhuizen \(vlaanderen.be\)](#) en [Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de subsidiëring van infrastructuur van ziekenhuizen \(vlaanderen.be\)](#)). Om die reden worden die revalidatieconventies uitgesloten van betoelaging op basis van voorliggend subsidiekader.

Dit sectorbesluit voor de revalidatieconventies gaat samen met het besluit van de Vlaamse Regering van 8 juni 1999 houdende de procedureregels inzake de infrastructuur voor persoonsgebonden aangelegenheden.

Alle in dat kader door de minister toegekende investeringssubsidies worden openbaar gemaakt op de website van het VIPA, evenals via het subsidieregister.

De VIPA-betoelaging heeft mede tot doel om kwaliteitsvolle infrastructuur tot stand te brengen. Om dat te realiseren, voorziet VIPA niet alleen in een begeleidingstraject vóór dat de aanvraag voor investeringssubsidies wordt ingediend. Ten vroegste 1 jaar na de ingebruikname van de gesubsidieerde infrastructuur verricht het VIPA tevens een 'eindevaluatie', wat impliceert dat op dat moment ook geverifieerd wordt of de vooropgestelde bouwtechnische en bouwfysische kwaliteitsnormen bij de uitvoering gerespecteerd werden. Het VIPA maakt ook werk van een bouwkostenanalyse. Die gecombineerde aanpak maakt het mogelijk om globaal vanuit 2 invalshoeken een evaluatie uit te voeren inzake het betoelagingssysteem; kwalitatief wat de vooropgestelde kwalitatieve outcome betreft en financieel naar de mate waarin de VIPA-betoelaging mee bijdraagt tot de financiële haalbaarheid van (ver)bouwprojecten.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Art. 1

Omschrijft nader wat verstaan wordt onder een beschermd gebouw en een verblijfsruimte. In lijn met het advies van de Raad van State werden wijzigingen aan de definities aangebracht.

Art. 2

Bepaalt het toepassingsgebied; de psychosociale revalidatievoorzieningen, de verslavingszorgcentra en de kinder-psihiatrische revalidatie.

Art. 3

Bepaalt de frequentie waarmee een aanvrager voor eenzelfde gebouw in aanmerking kan komen voor investeringsbetoelaging.

Art. 4

Omschrijft de algemene bouwtechnische en bouwfysische normen voor de infrastructuur van een revalidatievoorziening.

Het gehanteerde begrippenkader is al enige tijd gangbaar in de sectoren van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en geven op basis van de praktijkervaring geen aanleiding tot onduidelijkheid. Gelijkluidende bepalingen zijn opgenomen in andere sectorbesluiten van het VIPA. (cf. advies Raad van State)

Art. 5

Omschrijft de voorwaarden waaraan de specifieke ruimten van een revalidatievoorziening moeten voldoen.

Art. 6

Omschrijft de voorwaarden waaraan de infrastructuur van een revalidatievoorziening moet voldoen op het vlak van circulatie.

In lijn met het advies van de Raad van State werd een toevoeging gedaan aan dit artikel, evenals in artikel 1 en artikel 8.

Art. 7

Omschrijft de voorwaarden waaraan de infrastructuur van een revalidatievoorziening moet voldoen op het vlak van gebruikscomfort.

Het gehanteerde begrippenkader is al enige tijd gangbaar in de sectoren van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en geven op basis van de praktijkervaring geen aanleiding tot onduidelijkheid. Gelijkluidende bepalingen zijn opgenomen in andere sectorbesluiten van het VIPA. (cf. advies Raad van State)

Art. 8

Omschrijft de voorwaarden waaraan de infrastructuur van een residentiële revalidatievoorziening moet voldoen wat betreft de verblijfsruimtes en het individuele sanitair. De voorwaarde dat de verblijfsruimtes een aaneensluitend geheel vormen of via binnenruimtes bereikbaar zijn, impliceert niet dat er niet met paviljoenen zou kunnen worden gewerkt, waarbij elk paviljoen aan de opgesomde voorwaarden beantwoordt.

Art. 9

Omschrijft de voorwaarden waaraan de infrastructuur van een residentiële revalidatievoorziening moet voldoen wat betreft het gemeenschappelijk sanitair.

Art. 10

Omschrijft de voorwaarden waaraan de infrastructuur van een residentiële revalidatievoorziening moet voldoen wat betreft de gemeenschappelijke ruimtes.

Art. 11

Omschrijft de specifieke bouwtechnische en bouwfysische normen waaraan de infrastructuur van een revalidatievoorziening voor ambulante zorgverlening moet voldoen.

Art. 12

Bepaalt de manier waarop de subsidiabele oppervlakte wordt berekend.

Volgende personeelsleden worden mee geteld voor het berekenen van het aantal voltijds equivalenten:

- personeelsleden gefinancierd door de revalidatieovereenkomst via de personeelskosten van het revalidatieforfait
- personeelsleden gefinancierd door de revalidatieovereenkomst via geïntegreerde subsidies in het revalidatieforfait (bv. DAC, GESCO, verslavingsfonds)
- personeelsleden gefinancierd door Sociale Maribel
- personeelsleden gefinancierd via VIA6 kwaliteitsbeleid

Voor revalidatievoorzieningen met een gemengde werking ambulant en residentieel waarbij het desgevallend op basis van de bepalingen van de overeenkomst niet mogelijk is om een duidelijke opsplitsing te maken van zowel het aantal zorggebruikers als de personeelsequipe, zal de berekening gebeuren op basis van ofwel de ambulante werking ofwel de residentiële werking voor de volledige voorziening, afhankelijk van welke werking dominant is. De verdeling van het jaarbudget van de voorziening over de deelwerkingen is daarvoor indicatief.

Een definitie opnemen voor voltijdsequivalent is logistiek geen vast gebruik. Het woord wordt bovendien in artikel 12 in de gebruikelijke betekenis gehanteerd; zijnde het equivalent van de volledige werktijd beslaand.

(cf. advies Raad van State)

Art. 13

Bepaalt de wijze waarop de bouwindex wordt berekend.

Vanaf 1 januari 2023 stemt i overeen met de Index I 2021, zoals berekend door de Federale Overheidsdienst Economie op 1 december voorafgaand aan het jaar in kwestie, na vermenigvuldiging met de coëfficiënt 87,02.

Art. 14

Specificeert dat het basisbedrag van de betoelaging wordt verhoogd met een subsidie voor de BTW en de algemene onkosten.

Art. 15

Bepaalt het basisbedrag van de investeringssubsidie voor een nieuwbouw.

Art. 16

Bepaalt de projectfasen waarvoor in geval van nieuwbouw een subsidie kan worden toegekend en dat een subsidie kan worden toegekend voor een nieuwbouw waarbij de projectfase ruwbouw reeds werd aangevat.

Art. 17

Bepaalt het basisbedrag van de investeringssubsidie voor een uitbreiding.

Art. 18

Bepaalt de projectfasen waarvoor in geval van uitbreiding een subsidie kan worden toegekend en dat een subsidie kan worden toegekend voor een uitbreiding waarbij de projectfase ruwbouw reeds werd aangevat.

Art. 19

Bepaalt het basisbedrag van de investeringssubsidie voor een verbouwing en voor een ingrijpende duurzame verbouwing.

Art. 20

Bepaalt het basisbedrag van de investeringssubsidie voor aankoop met of zonder verbouwing

Art. 21

Bepaalt specifieke investeringen waarvoor een additionele betoelaging kan worden verstrekt. Het betreft investeringen die mee bijdragen aan het creëren van een gunstige revalidatiecontext in de sector van de geestelijke gezondheidszorg.

Art. 22 – 26

Bevat de toezichtsregeling.

M.b.t. artikel 23 zullen de criteria inzake ROCE opgenomen worden in een aparte toelichtende nota zoals die ook bij de sectoren ziekenhuizen en personen met handicap werd opgesteld en publiek gemaakt.

Een verdere detaillering van de criteria heeft immers betrekking op algemene financiële principes die ook toegelicht worden in de cursus bedrijfsfinanciering. Boven geniet de regelgever de vrijheid om binnen de staatssteunprincipes de uitwerking van de controle op pragmatische wijze in te vullen. De praktische benadering wordt dan beschreven in een aparte nota die via verschillende kanalen publiek wordt gemaakt.

(cf. advies van de Raad van State)

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Indien alle revalidatievoorzieningen waarvan het erkenningsnummer begint met het nummer 7.72, 7.73 en 7.74.0 (met uitzondering van de conventies ingebed in een ziekenhuis) tegelijkertijd voor hun huidige locaties (69 in totaal) betoelaging voor een nieuwbouw zouden aanvragen, resulteert dit in een ingeschatte, budgettaire impact ten belope van 94,645 mio euro. Niet alle voorzieningen vragen echter in hetzelfde jaar investeringssubsidies. Een benadering voor de jaarlijkse budgettaire impact is om de globaal ingeschatte budgettaire impact te delen door 20 gezien elke voorziening maar één keer in de 20 jaar investeringssubsidies voor dezelfde infrastructuur mag aanvragen. Abstractie makende van de evolutie van de bouwindex zou de jaarlijkse budgettaire impact dan uitkomen op 4,732 mio euro.

Het VIPA werkt bovendien met een gesloten budget voor de klassieke financiering, wat impliceert dat er maar aanvragen voor investeringsbetoelaging gehonoreerd kunnen worden voor zover die passen binnen de beschikbare kredieten.

De Inspectie van Financiën verleende een gunstig advies op 20/03/2023.

-De gevraagde, marginale aanpassing werd doorgevoerd.

-Gezien de centra voor ambulante revalidatie ook vallen onder de klassieke VIPA-betoelaging zijn er geen 3, maar slechts 2 soorten infrastructuurbetoelaging voor de revalidatievoorzieningen van toepassing. De revalidatieconventies die gelokaliseerd zijn in een algemeen, psychiatrisch, universitair of revalidatieziekenhuis maken gebruik van de infrastructuur van het ziekenhuis. Die infrastructuur valt integraal onder het specifiek subsidiekader voor de ziekenhuizen. Het afzonderlijk betoelagen van de infrastructuur van een revalidatieconventie, gelokaliseerd in een ziekenhuis, zou aanleiding kunnen geven tot dubbele betoelaging.

-Een herevaluatie van de revalidatie-overeenkomsten is momenteel volop in voorbereiding bij het agentschap Zorg en Gezondheid. Momenteel wordt de financiële impact van eventuele toekomstige (ver)bouwaanvragen in revalidatievoorzieningen en/of in één van de locaties van voorzieningen in kaart gebracht. Deze oefening kan nu pas gefinaliseerd worden, omdat hierbij het effectieve maximale via VIPA-gesubsidieerde bedrag mee bepalend is. Een verderzetting van de huidige berekeningswijze, waarbij een goedgekeurd VIPA-dossier leidt tot een herberekening van de forfaitprijs kan immers ook een financiële impact (meerkost) betekenen op het begrotingsartikel van de revalidatieovereenkomsten.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 26 april 2023.

B. ESR-TOETS

Voorliggende regeling betreft een subsidiekader waarbij de integrale aanrekening op de kredieten van het VIPA gebeurt op het moment van het verlenen van de subsidiebelofte.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Dit ontwerp van besluit heeft geen impact op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Dit ontwerp van besluit heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4 VERDER TRAJECT

Publicatie in het Belgisch Staatsblad.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over investeringssubsidies voor de revalidatieovereenkomsten;
- 2° de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin te gelasten het voormelde besluit te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Hilde CREVITS